

Ο σχεδιασμός του μαθήματος γίνεται σε ακολουθία του ετήσιου προγραμματισμού (ποιο αντικείμενο διδάσκεται στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή) και του προγραμματισμού διδασκαλίας του αντικειμένου (τι περιλαμβάνει η ώρα διδασκαλίας ή υλοποίησης του αντικειμένου). Έτσι τα στοιχεία που συνθέτουν το σχεδιασμό του μαθήματος είναι:

1. Το θέμα ή η κύρια δραστηριότητα του μαθήματος

Προκύπτει από τον προγραμματισμό της διδασκαλίας του κάθε διδακτικού αντικειμένου, δηλ. τι αντιστοιχεί σε κάθε διδακτική ώρα του αντικειμένου (π.χ. ψυχοκινητική αγωγή: δραστηριότητες σε ευθείες και καμπύλες ή παραδοσιακοί χοροί: χορός «Συρτός-Καλαματιανός»).

2. Οι στόχοι του μαθήματος και τα αναμενόμενα αποτελέσματα

Διατυπώνονται με βάση: α) τους βασικούς στόχους της Φυσικής Αγωγής και της διδασκαλίας των επιμέρους ενοτήτων (σύμφωνα με το Α.Π.Σ.) ή/και την έμφαση σε κάποιους στόχους που επιλέγει ο εκπαιδευτικός, β) τους επιμέρους στόχους που ενσωματώνει ο εκπαιδευτικός στις δραστηριότητες του μαθήματος (π.χ. βασικοί στόχοι: εκμάθηση της κινητικής δεξιότητας ... ή η βελτίωση της φυσικής ικανότητας ... ή η κατανόηση των βασικών κανόνων ... κλπ, επιμέρους στόχοι: βελτίωση δεξιοτήτων συνεργασίας ή αλληλοβοήθειας μεταξύ των μαθητών, ή ειδικότεροι στόχοι που θέτει ο εκπαιδευτικός στις δραστηριότητες του μαθήματος). Οι στόχοι καθορίζουν ποιες δραστηριότητες και με ποιο τρόπο θα εφαρμοσθούν στο μάθημα, αλλά και αντίστροφα, εφαρμόζοντας συγκεκριμένες δραστηριότητες, ποιοι στόχοι επιδιώκεται να επιτευχθούν κάθε φορά.

3. Ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί

Καθορίζεται, προκειμένου να βρίσκεται κατά την έναρξη στον χώρο του μαθήματος (π.χ. 12 κώνοι, 8 μπάλες, σφυρίχτρα, 10 στεφάνια).

4. Τα περιεχόμενα (κινητικές δραστηριότητες)

Καθορίζονται οι δραστηριότητες και η σειρά με την οποία θα εκτελεσθούν από τους μαθητές. Συνήθως ακολουθείται κλιμάκωση των δραστηριοτήτων: εκτέλεση απλών κινητικών δεξιοτήτων (εκμάθηση/ εξάσκηση) → σύνδεση ή συνδυασμοί κινητικών δεξιοτήτων (εξάσκηση) → προσαρμοσμένες ή παιγνιώδεις κινητικές δραστηριότητες (άσκηση) → κινητικό παιχνίδι ή αθλοπαιδιά (άσκηση/ εφαρμογή).

5. Οι διδακτικές ενέργειες

Καθορίζονται οι διδακτικές ενέργειες: α) από μέρους του εκπαιδευτικού (με ποια διδακτική μεθοδολογία θα διδάξει τα κινητικά περιεχόμενα) και β) από μέρους των μαθητών (με ποια

διαδικασία θα ενεργούν και θα εκτελούν τις δραστηριότητες οι μαθητές). Ταυτόχρονα επισημαίνονται τυχόν διαφοροποιήσεις της διδασκαλίας ανάλογα με τις δυνατότητες ή ιδιαιτερότητες των μαθητών και τα σημεία έμφασης στη διδασκαλία.

6. Η οργάνωση των περιεχομένων στο χώρο και το χρόνο

Καθορίζεται η διάταξη, η κατανομή των ομάδων, οι διαδρομές και οι εναλλαγές των μαθητών και των ρόλων στο χώρο για κάθε δραστηριότητα. Εκτιμάται η διάρκεια της κάθε δραστηριότητας και κατανέμεται στο χρόνο του μαθήματος. Τα γραφικά σχήματα διευκολύνουν και απλοποιούν την παρουσίαση της οργάνωσης των περιεχομένων.

7. Η αξιολόγηση

των μαθητών στο μάθημα και της διεξαγωγής του μαθήματος

Αναφορικά με την αξιολόγηση των μαθητών καθορίζονται (σε συνδυασμό με τα σημεία έμφασης στη διδασκαλία) τα στοιχεία αξιολογικής ανατροφοδότησης, καθώς και ενδεχόμενες διαδικασίες αυτοαξιολόγησης ή ετεροαξιολόγησης των μαθητών.

Αναφορικά με την αξιολόγηση του μαθήματος καθορίζονται τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος (π.χ. γενική ικανοποίηση και πρόοδος στα αναμενόμενα αποτελέσματα από τους μαθητές, βαθμός επίτευξης των στόχων, εξέλιξη και διαχείριση του διδακτικού χρόνου, επίπεδο ικανοποίησης της οργάνωσης του μαθήματος και διαχείρισης του απρόοπτου).

Η πορεία που ακολουθείται στο σχεδιασμό μπορεί να έχει διαφορετικές αφετηρίες. Μπορεί κανείς να ξεκινά από το θέμα του μαθήματος και να συνθέτει περιεχόμενα διατυπώνοντας στόχους ή να ξεκινά από τους στόχους και να δομεί ανάλογα τα περιεχόμενα πλαισιωμένα στο θέμα του μαθήματος. Σε κάθε περίπτωση η διατύπωση στόχων είναι μια συνεχή διαδικασία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του μαθήματος (βασικοί στόχοι μαθήματος → επιμέρους στόχοι στις δραστηριότητες → διδακτικοί στόχοι στις ενέργειες → ομαδικοί και ατομικοί στόχοι επίδοσης). Η συνειδητή ενσωμάτωση και σύνθεση περισσότερων στόχων στο μάθημα (στόχων κινητικής μάθησης, φυσικής άσκησης, απόκτησης γνώσεων, συμμετοχής και θετικής εμπειρίας, συμπεριφοράς και ηθικής ανάπτυξης) οδηγεί στη δόμηση ενός "ποιοτικά" αποτελεσματικότερου μαθήματος.

Στο σχεδιασμό του μαθήματος λαμβάνεται υπόψη το αναπτυξιακό επίπεδο και οι διαφορές των μαθητών (ποιες δεξιότητες έχουν αναπτύξει οι μαθητές και ποιες διαφορές παρατηρούνται μεταξύ των μαθητών του τμήματος). Οπότε, επιλέγονται προσιτές και προσαρμοσμένες ενέργειες για τους μαθητές, ο διαθέσιμος χώρος και ο κατάλληλος εξοπλισμός.

Ο σχεδιασμός του ημερήσιου μαθήματος είναι απαραίτητος στη διδακτική διαδικασία.

Μπορεί να περιορίζεται στο
νοητικό σχεδιασμό

(λόγω του πλήθους των ημερησίων μαθημάτων), ο σχεδιασμός αυτός όμως είναι σε κάθε περίπτωση μια αναγκαία διαδικασία για την πραγματοποίηση του μαθήματος. Ωστόσο, μόνο ο

γραπτός σχεδιασμός

παρέχει μια συνολική και σαφή προεπισκόπηση του μαθήματος. Ο εκπαιδευτικός Φ.Α. δεν υποχρεώνεται σε γραπτό σχεδιασμό κάθε μαθήματος, απαιτείται όμως να διαθέτει ετοιμότητα για γραπτό σχεδιασμό, όπου και όποτε χρειασθεί.

[Υπόδειγμα σχεδίου μαθήματος στη Φυσική Αγωγή](#)

[Υπόδειγμα σχεδίου μαθήματος στη Φυσική Αγωγή \(2\) σε word](#)

[Έντυπο σχεδίου μαθήματος σε word](#)

(σε περίπτωση μη αυτόματης λήψης των αρχείων word αντιγράψτε τον σύνδεσμο)